

ROLAND, Walter (Antwerpen 14 oktober 1922). Kwam als leerling aan het Sint-Jan Berchmanscollege via de **Vlaamsche Studentenbond** in contact met de V.B. en werd een aanhanger van de **Groot-Nederlandse** gedachte. Tijdens de bezetting was Roland lid van de **Nationaal-Socialistische Jeugd Vlaanderen**. Later trad hij ook toe tot de **SS-Sturmbrigade Langemarck** waarmee hij in 1944 aan het oostfront vocht. Na de bevrijding werd hij veroordeeld tot vijftien jaar gevangenisstraf, waarvan hij er vijf uitzat.

Roland werkte na zijn vrijlating in 1950 als opticien, public-relationsman en rijschoolmonitor. Tot 1962 werd hem verboden onder eigen naam te publiceren; zijn pacifistische oostfrontromans dateren dan ook van na die datum. In zijn debuut *De onbekende soldaat* (1966), alsook in de latere roman *Het Nekschot*, protesteerde hij om humanitaire redenen tegen het globale fenomeen oorlog. In de documentaire roman *Artikel 113* (1970), een verwijzing naar het wetsartikel over wapendracht tegen België, schetste hij het klimaat waarin mensen zich als oostfronter aanmeldden en vroeg hij hiervoor begrip. Hij putte voor dit werk niet enkel uit eigen ervaringen maar verzamelde ook een twintigtal getuigenissen en maakte zo een werk op de scheidingslijn tussen roman en non-fictie dat zelfs aandacht kreeg in de nationale pers. Ook voor zijn werk *De spooktreinen* (1972) zocht hij nog levende

getuigen op. Ook in zijn latere werken *Kaïn*, waar is je broeder? (1973) en *Onder de zee liggen geen balken* (1973) bleef steeds de oorlogsthematiek centraal staan. In het werk *Niets dan de waarheid* (1976) verzamelde hij getuigenissen van vijftien oostfrontstrijders en wilde hij vooral de hedendaagse jeugd waarschuwen voor manipulatie door de media omdat ook hij naar zijn mening hiervan het slachtoffer was: "Veel politiek inzicht had ik destijds niet, en ik heb me vooral door emotionele argumenten laten beïnvloeden."

WERKEN: *De onbekende soldaat*, 1966; – *Een veegje natte verf*, 1967; – *Het Kijkgat*, 1968; – *De knik in de kern*, 1969; – *Artikel 113*, 1970; – *Het nekschot*, 1970; – *De spooktrein*, 1972; – *Onder de zeer liggen geen balken*, 1973; – 'Niets dan de waarheid', in 't *Pallietterke* (4 december 1975); – *Niets dan de waarheid*, 1976; – *Welkom in Siberië*, 1977.

LITERATUUR: G. Durnez, 'Leeft het verleden nog?', in *De Standaard* (17 oktober 1975); – G. Claes, 'Vragen rond het raadsel Oostfront', in *Gazet van Antwerpen* (17 januari 1976); – G. Claes, 'Welkom in Siberië. Het verleden laat ons niet los', in *Gazet van Antwerpen* (8 februari 1978); – P.J. Verstraete, *De Oostfrontroman in de Vlaamse literatuur*. Essay, 1994.

NICO WOUTERS